

University Optics 6 mm ortho teszt

Most jött el a pillanat, hogy komolyabban ki tudtam próbálni a decemberben beszerzett 6 mm-es University Optics ortho-t. Ennek oka, hogy a 2"-es zenittükörrel nem volt fókuszt, ezért be kellett szerezni egy 1,25"-est.

Időpont:

2015.03.03. 20:10-20:50. A Jupiter holdjai által okozott jelenségek vagy éppen a Nagy Vörös Folt láthatósága miatt nem ez az ideális időpont, de legalább az ég nagyon tiszta volt. Mivel az ortho kifejezetten bolygózó okulár ezért a későbbiekben még lesz alkalmam ezeket a jelenségeket is észlelni.

Helyszín:

Debrecen belvárosa. A lakásunktól nem messze két garázs között. A hely messze nem ideális, de a lehetőségekhez képest nagy panoráma van, és az utcai lámpáktól is el lehet távolodni 30-40 m-re.

Körülmények:

Nagy fényszennyezés, jó nyugodtság, az átlátszóságot a szmog rontja.

Felszerelés:

- SW 120/600-as akromatikus távcső,
- AZ4 mechanika acéllábon,
- 1,25"-es Lacerta dielektrikus zenittükör,
- egyszerű zöld holdszűrő,
- sárga és kék Baader színszűrő,
- 6 mm-es University Optics ortho 40°-os látómező (100x nagyítás, 24' valós látómező),
- összehasonlításként egy 8 mm-es 68°-os látómezejű Baader Hyperion, 14 mm-es közgyűrűvel 6 mm-es fókusztúra módosítva (100x nagyítás, 41' valós látómező).

Hold (98 %-os holdfázis):

A két okulár nagyon hasonló képet mutat, viszont az ortho-nak kevésbé remeg a képe. A majdnem telihold miatt csak a perem egy kis részét volt érdemes észlelni. Mindkettő elég kontrasztos, az eltérő látómezőnek itt szinte semmi jelentősége.

Jupiter szűrő nélkül:

Jelentős színi hiba mindkét okulárral. A felszínen csak sejthetőek sávok, finomabb részletek egyáltalán nem látszanak. A Hyperionba befér mind a négy nagy hold, és a kép lassabban úszik ki a látómezőből, mint az ortho-nál.

Jupiter sárga szűrővel:

A színi hiba szinte teljesen eltűnik. A két fő sáv markánsan látszik, de finomabb részletek továbbra sem észlelhetők. Nagyon hasonló a látott kép mindkét okulárral.

Mizar, Alcor:

Lekerül a színszűrő, mert ekkora nagyításnál csillagokon jelentéktelen a színi hiba. Mindkét okulár bontja a rendszert, nincs érezhető különbség.

Sarkcsillag:

Először csak az ortho-val látom a Polaris B-t, a Hyperionnal csak akkor veszem észre, amikor már tudom, hogy hol keressem. Ez főként a gyengébb észlelési körülményeknek tudható be, mert sötétebb égen simán hozza a Hyperion is a kísért.

Orion-köd:

Ami látszik, az kényelmesen belefér mindkét okulárba. Ez nyilván nem lenne igaz, ha a Hortobágy szívéből vagy a hegyekből észlelnék, pláne egy UHC szűrővel. De azért a köd legfényesebb része így is kivehető. A Trapéz csillagai talán pontszerűbbek az ortho-val.

Pleiádok:

Ami látszik, az nagyon hasonló mindkét okulárral. Értelemszerűen a Hyperionba kicsit több fér bele. Csak különálló csillagokat lehet látni, a teljes nyílthalmaz jóval nagyobb látómezőbe férne csak egyben bele.

Jupiter kék szűrővel:

Gyönyörű! A Hyperion által mutatott látvány is lenyűgöz, de az orthoval szebb a kép, és a fő sávokon kívül is felsejlenek részletek. Sajnos holdárnyék nem volt, és a Nagy Vörös Folt sem volt optimális helyzetben. Ezeket egy másik derült estén vadászom le.

Konklúzió:

A Hyperion egy kiváló okulár, bemutatónokon egy ilyenvel lehet meggyőzni a laikusokat, hogy érdemes észleléssel foglalkozni.

Az ortho több esetben is egyértelműen jobb volt, és a képe is stabilabb (a Hyperionnál néha enyhe remegést éreztem). Viszont mehetek tisztítani a lencsét, mert háromszor is rányomtam a szemem, amitől még könnyeztem is. Az objektumok is hamarabb kimentek a képből, de ha rászánjuk az időt, akkor a látott kép miatt megéri sűrűn használni.

University Optics 6 mm ortho teszt

2. forduló

Az ortho okulár tesztjének második körét ugyan a Jupiter holdjainak és a Nagy Vörös Foltnak a láthatóságához akartam igazítani, de a helyszín, a társaság és a rendelkezésre álló okulárok indokolttá tették egy rögtönzött teszt megtartását.

Időpont:

2015.05.16. 18:00-22:00.

Helyszín:

Szilváskő. Salgótarján mellett, a szlovák határ közelében a Szilváskő Panzió udvaráról észleltünk, több mint 600 m magasságban. A körülmények (és a vendéglátás) ideálisak.

Körülmények:

Elenyésző fényszennyezés, jó nyugodtság, kezdetben jó átlátszóság, de a körülmények 21:00 után fokozatosan, de jelentősen romlottak. Az észlelést gyönyörű időben még nappal kezdtük meg.

Részvevők:

Danyi Roland, Kiss Gábor, Kása János

Felszerelés:

- SW 120/600-as akromát (100x nagyítás),
- AZ4 acéllábon,
- 1,25"-es Lacerta dielektrikus zenittükör,
- Baader fólia,
- sárga és kék Baader színszűrő,
- összehasonlításként egy 8 mm-es Baader Hyperion 14 mm es közgyűrűvel 6 mm-re módosítva,
- összehasonlításként egy 3-6 mm-es Tele Vue Nagler Zoom.

A tesztelés során minden objektumnál először az ortho-t (LM 40°), utána a Hyperion-t (LM 68°), aztán a TV-t (LM 50°) majd újra az ortho-t használtuk.

Nap, Baader fóliával és sárga szűrővel:

Nagyon hasonló kép mindhárom okulárral (több foltcsoport és fáklyamező volt látható), talán az ortho és a Tele Vue picit kontrasztosabb. Nem a teszt részeként, de itt próbáltam ki először az új Explore Scientific 24 mm 68° Series okuláromat, ami a mélyég objektumok mellett a Napon is kiválóan teljesített.

Jupiter kék szűrővel:

Mindhárom okulárral szép képet kaptunk, de a Hyperion egyértelműen gyengébb a másik kettőnél. Az ortho és a Tele Vue nemcsak kontrasztosabb, de peremig éles képet ad pontszerű csillagokkal, a Hyperion-nál már felfedezhető egy kis széltorzítás.

Jupiter kék szűrővel, a távcső 50 mm-re blendézve:

Sokkal fénysegényebb, de enyhén kontrasztosabb képet kaptunk. A Hyperion kicsit felzárkózott a másik két okulárhoz. Úgy tűnik, hogy a blendézésnek inkább szűrő nélkül van értelme.

Szaturnusz sárga szűrővel, blendezés nélkül:

Ekkorra már kicsit romlottak az észlelési körülmények, de itt is egyértelmű volt az ortho és a Tele Vue fölénye a Hyperionhoz képest.

Ennyi idő alatt természetesen több objektumot is megnézhattunk volna, de mentségünkre szóljon, hogy közben még két dobson-nal mélyegettünk is a holdtalan estét kihasználva.

Konklúzió:

A Hyperion ugyan nem vészett el, de egyértelműen mindhárman a harmadik helyre soroltuk. Az ortho és a Nagler Zoom között nagyon finom eltéréseket lehetett csak észrevenni, és nem is sikerült egyforma véleményt kialakítani a végső sorrend tekintetében. Roland a Nagler Zoom képét érezte szebbnek, Gábor és én az ortho-ban látott képet favorizáltuk. A Nagler mellett szól természetesen a nagyobb látómező és a kényelmesebb betekintés is, valamint, hogy azt 3 mm-re tekerve is kiváló képet kaptunk. Viszont az ára sem az ortho árfekvése. Azt viszont nyugodtam kijelenthetjük, hogy az ortho leképezése verhetetlen ár/érték arányt takar.